

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

227. Qualiter probetur ætas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

cialia singulorum Ordinum, quale utique illud est apud Dominicanos, quod, ut testatur Pass. n. 438. in qualibet electione electus habere debeat 12. annos à professione, adeoque nullus eligi possit ante annum atatis 28. cum ad professionem requiratur à Trid. annus 16. expletus.

Questio 224. Que etas requiratur in Monialibus, ut sint Abbatisse, Priorissa, intellige Monasterium gubernantes, seu Conventuales?

Respondeo: quidquid sit de jure antiquo, de quo vide Fagn. in cap. cum in cunctis. num. 113. modò non debere esse minores 40. annis. Trident. sess. 25. cap. 7. ex qua forma loquendi iterum deducitur, debere hos annos 40. esse completos, Garc. loc. cit. num. 71. contra Hieron. à Sorbo in compend. mendicant. V. Abbatisse. præterea debet 8. annis post professionem laudabiliter vixisse. Quòd si tamen talis non reperitur in Monasterio, eligenda saltem esse debet 30. annorum, & 5. annos exegisse post professionem. Trid. ibidem. Hæc autem repertà in suo Monasterio non tenentur ex alio Monasterio eligere quadragenariam. Quòd si tamen nec talis 30. annorum idonea reperitur in proprio Monasterio, nec quadragenaria idonea in alio Monasterio, poterunt ex alio Monasterio habentem 30. annos, & expressè professam eligere. De cetero nulla minoris ætatis poterit eligi, sed debebit postulari à sede Apostolica. Fagn. loc. cit. nu. 117. & 118. Quòd si tamen Monasterium esset recentè erectum, nullumque aliud istius Ordinis in ista provincia, & nulla esset in eo habens prædictas qualitates, poterunt aliquam ex existentibus in dicto Monasterio eligere, quæ ex omnibus melior & idonea. Fagn. loc. cit. num. 119. ex declaratione S. Congregationis.

Questio 225. An, que hætenus dicta de requisita ætate ad hoc, ut quis per electionem, aliãve provisionem obtinere possit Prælaturam, aliudve beneficium, ita accipienda sint, ut provisio facta non habenti actu istam ætatem, ipso facto sit nulla?

Respondeo affirmativè. Garc. loc. cit. n. 82. Paris. de resign. benef. l. 4. q. 9. n. 20. Azor. & alii cum communi. Verùmque id est, et si modicum quid, dies unus vel hora desit. Garc. ibidem num. 84. Sanch. de matrim. l. 1. d. 16. num. 40. Lott. l. 2. q. 47. num. 18. cum in his, quæ à jure sunt determinata, & limitata, non liceat arbitrari, & ut Lott. loc. cit. jus commune in hac materia verborum rigorem usque adeo servat, ut dum ætatem exigit in promotò, non contentetur, quòd is valde proximus sit ætati requisitæ; & licet autè primam ordinationem tempora completurus esset ætatem necessariam, citat pro hoc Jo. Andr. in cap. ei, cui, num. 5. ubi, quòd licet hac sententia videatur rigida, dum defectus non est talis, qui impediatur ordinari in primis temporibus, nimis tamen sibi videatur præsumptuosum hoc asserere, cum non Glossatoris, sed conditoris juris sit, huic æquitati providere, ait nihilominus Layman, ad cap. ex ratione. de arat. & qual. num. 1. si Clerico ante ætatem requisitam beneficium collatum sit, Superior collationem irritare potest, nisi malit eam dispensativè tolerare, modò potestate dispensandi supra æta-

tis defectu sit præditus. Porrò hæc ætas computanda non est à die conceptionis, sed Nativitatis. Garc. num. 89. citans Mol. Covar.

Questio 226. An, & quid requiratur ad hoc, ut quis incurrat penas statutas à Pio I. in const. ejus 7. contra promotos ante legitimam ætatem. idem est de promotis extrà tempora, & in genere de male promotis?

Respondeo: requiritur dolus & contemptus, adeoque eas penas non incurri, nisi probato dolo & contemptu. Lott. lib. 2. q. 47. num. 88. & hinc quantum est ad præsens punctum de ætate rejiceretur objectus, in eo, qui ante legitimam ætatem promotus ex eo solùm, quòd is crediderit matri suæ; si enim admittitur præsumptio scientiæ ætatis alicujus in sanguine junctis, multò magis admitti debet in parentibus. Lott. num. 89. & 90. ex Paris. conf. 25. num. 8. lib. 3. Mandos. ad reg. 18. quest. 8. num. 1.

Questio 227. Qualiter probetur etas?

1. **R**espondeo primò: melior & paratior via probandi cujusq; ætatem est liber baptismi; Probatur nam sic veluti ex professione Parentum apud acta publica, juxta l. etiam. ff. de prob. Lott. l. 2. q. 49. num. 32. citans Rebuff. ad consil. regias tom. 2. de regist. baptism. num. 15. Matcard. de prob. conclus. 1147. num. 1. Mandos. ad reg. 18. q. 10. num. 4. &c.

2. Secundò ex libro Patris, in quo descripta sit dies Nativitatis filii, ut consuevit de more scribi; nam & hic liber, ut Salic. in l. si minorem. n. 10. c. de in integ. restit. minor. Lott. loc. cit. nu. 33. cessante omni fraude plenè probat, proceditque id ipsum, etiamsi adesset conjectura, vel præsumptio in contrarium, puta, quia ipse filius professus fuisset, se esse aut minorem aut majorem ætate. Lott. num. 34. Soc. jun. conf. 3. ex num. 3. vol. 2. Alcia. reg. 2. præsump. 14. nu. 5.

3. Tertio, ubi deficiunt hi libri baptismi, & patris, probatur per testes. Lott. num. 35. Hi autem testes excedere debent ætatem illius, de quo agitur, saltem 14. annis. Alias enim etiamsi conjuncti sint, aut vicini, & dicant adeo sibi esse perspectam ætatem personæ, de qua agitur, semper erit incerta eorum depositio; cum factum Nativitatis, à quo ætas sumit initium, non potuerit cadere sub eorum sensum tempore ætatis discretæ. Lott. cit. n. 35. citans Bald. in lib. de tutela. sub n. 2. quem, ut ait, sequuntur Salicet. ubi ante n. 3. Sapia de arat. n. 28. de minor. Felin. in cap. literis. nu. 7. de præsump. Menoch. de præf. præsump. 51. num. 48. & plures alii apud hunc. Dein supposità hæc legitimæ ætatis in testibus, optima probandi per illos ratio esset, dum assererent, se nativitatem & tempus illius observasse, quia essent consanguinei, vel vicini. Lott. num. 36. vel referrent factum notabile contemporaneum, quòd eorum memoriæ verisimiliter hærisset, quale est Nativitas proprii filii, vel fratris. Lott. ibidem. ex Bart. conf. 92. sub n. 5. & Rota in Tridentina Canoniciatùs 3. Martii 1606. in qua etiam dictum, non attendi singularitatem testium, si agatur de probando. Possunt quoque ipsi Parentes esse testes idonei ad probandum ætatem filiorum juxta leg. etiam. ff. de probat. Lott. num. 44. quod ipsum etiam procedit de parentibus spiritalibus, qui baptizatum à sacro fonte levârunt. Lott. n. 45. citans

citans Bald. Salicer, & Rotam in eadem Trid. canonic. 15. Junii 1609. Neque excluduntur domestici tanquam verisimilium informati de veritate, Lott. num. 47. citans Ruin. conf. 194. num. 3. l. 1. & dicens in citata Rotæ decisione salvatum esse dictum unius testis domestici, quia non esset amplius domesticus tempore examinis. Porro atas probata per testes per modum obiectus admittit probationem per alios testes in contrarium melius informatos, uti servatum in illa Trident. canonic. 10. Decemb. 1608. Lott. num. 43.

4. Quartò materia hæc atatis cum quandoq; sit difficilis probationis, admittit etiam præsumptiones & conjecturas Lott. num. 38. citans Alciat. ubi ante num. 7. & Rotam decis. 260. num. 1. p. 2. differens. Et sic probari atatem per aspectum, tradunt DD. Lott. num. 39. citans Menoch. de arb. cap. 117. ex num. 1. Bart. in lib. de atate. num. 7. & 8. de minor. Magon. Lucen. decis. 68. n. 7. Borell. tir. de prob. num. 129. Conjecturæ tamen illæ & præsumptiones, etsi deserviant ipsi proviso ad effectum justificandi suam habilitatem ex atate pro consequendo beneficio, minimè tamen sufficienti obijcienti defectum atatis pro repellendo ipsum à sua possessione, nisi per necessitatem concluderent. Lott. num. 38.

Questio 228. An Episcopus in atate requisita ad beneficia dispensare possit?

1. **R**espondeo primò: Episcopum non tantum in ordine ad curata beneficia, ut indicatum paulò ante, in atate dispensare non posse, sed neque etiam in genere in ordine ad ea beneficia, ad quæ in iure canonico certa atas per se & directè, & non tantum ratione annexi Ordinis requiritur Laym. in cap. cum in cunctis. §. inferiora. num. 4. citans Abb. in cap. cum dilectus. de elect. Azor. tom. 2. lib. 6. c. 9. Franc. Jo. Monach. juxta gl. communiter receptam in cit. c. cum dilectus. nisi ea dispensatio ipsi specialiter concessa sit. Laym. loc. cit. Licet autem c. permittimus. de atate. & qualit. in 6. Bonifac. VIII. permiserit Episcopis, ut post annum 20. completeret dispensare possint ad consequendas dignitates & personatus curam animarum annexam non habentes, de novo tamen Trid. quoad hæc beneficia requirit 22. annos, contra cujus Concilii decreta dispensare nequit Episcopus. Addit tamen Laym. loc. cit. num. 8. Anton. de Butrio in cap. præterea. de atate. & qualit. num. 7. non improbabiler affirmare, quòd Episcopus dispensare possit in atate promovendi, quando ea non per se, ac directè requiritur, sed ratione annexi Ordinis, non tamen nisi ex gravi causâ & necessaria, cujusmodi est studiorum. Argumento c. cum ex eo. de Elect. Cum enim ex ea causâ permittatur Episcopo, ut in non accipiendis ordinibus dispensare queat, consequenter etiam in atate, dum ea indirectè requiritur. Atque ita juxta hanc Theoriam defendi posse, quòd dictum à se, nimirum in Cathedralibus Ecclesiis Germaniæ Canonicos dispensativè institui studiorum profectendorum causâ, qui intra 7. circiter annos sacrum Ordinem ob defectum atatis accipere non possunt, quamvis similes dispensationes Ecclesiis utiles non sint.

2. Respondeo secundò: si particulari alicujus Ecclesiæ Collegiata decreto certa atas in promovendis exigatur, v. g. ut intra annu sacræ Ordine suscipere queant, Episcopus cum Capituli consensu dispensare non prohibetur Laym. ad cap. extratione. de

atate. & qualit. de cetero, si litera foundationis certam atatem requirunt etiam indirectè, v. g. dicendo, ut Capellania sacerdoti conferatur, num Episcopus dispensare possit. Vide Laym. Theol. moral. tr. 2. c. 13. q. 6. num. 13. Quod verò attinet ad Papam, cum is in beneficiis Ecclesiasticis plenitudinem potestatis obtineat, dubitandum non est, eum posse dispensare in atate, tam directè, quam indirectè requisita (intellige tam à jure, quam statuto quocunque, aut fundatoris voluntate) Laym. ad c. cum in cunctis. de elect. §. inferiora. num. 6. citans Azor. ubi supra quest. 8. qui tamè addit dubitandum non esse has juris relaxationes Ecclesiis multum obesse, & ex iis maximum animæ periculum creatum in ipsis pueris, tum in iis, qui eas impetrandas curant. Non tamen rectè senserunt Bald. in c. cum adeo. de rescrip. num. 10. & Felin. in c. si quando. tit. eod. num. 4. dum ajunt, si Papa scienter scribat pro infante seu minore septem annis, ut ei beneficium Ecclesiasticum conferatur, non esse obediendum, nec literas executioni mandandas. Laym. loc. cit.

Questio 229. In genere quenam corporis infirmitas, aut defectus reddat ineligibilem, aut aliter impropromvibilem ad beneficium, vel officium Ecclesiasticum?

Respondeo: per quam quis est inhabilis, ut vel absolutè, vel saltem decenter, nequeat exercere officium, ad quod eligitur, constat ex toto rit. de corpore vitiat. & Clericis agrotant. cap. nisi cum pridem. de renunc. Trident. sess. 22. c. 4. de reform. Unde etiam in genere dicendum omnem defectum corporis, qui irregularitatem inducendo, prohibet à susceptione Clericatus & Ordinum eo ipso indirectè prohibere, quo minus quis ad dignitatem, beneficium & officium Ecclesiasticum eligi, aut quavis aliâ viâ promoveri possit. Castrop. tr. 13. de benef. d. 4. p. 4. num. 1. ex comm.

Questio 230. In specie quenam infirmitas & defectus corporis directè, seu independenter ab eo, quod irregularitatem inducat, & à Clericatu vel Ordinibus sacris arceat, reddat ineligibilem, aut aliter impropromvibilem ad Prælaturas & beneficia?

1. **R**espondeo primò: cæcitas, surditas, privatio loquelæ. c. hinc etenim. d. 49. c. constitutum. de verb. significat. in 6. D. Thom. 3. p. d. 82. a. 10. quod tamen non tenet de lippis, vel uno tantum oculo carentibus, surdastris tantum & balbutientibus. Peyr. in præl. q. 2. cap. 4. num. 18. Sayr. de censuris l. 6. cap. 8. num. 3. Pass. de Elect. c. 25. num. 318. Navarr. lib. 1. conf. 7. num. 3. de corpore vitiat.

2. Secundò paralytis continua, vel quasi continua. c. ult. de Clericis agrot. ibidem. Barb. num. 2. Peyr. loc. cit. num. 13. Sayr. loc. cit. num. 10. Pass. de resign. benef. l. 5. c. 6. num. 22. Patif. lo. cit. n. 320. citans plures alios.

3. Tertiò podagra continua vel quasi continua. præter AA. cit. Regin. in præl. l. 30. nu. 57. Campanilis rubrica 11. c. 17. n. 137.

4. Quartò infirmitas habitualis, & radicata (pro exemplo Peyr. Pass. Sayr. Majol. de irregul. lib. 2. cap. 20. num. 10. ponunt pthifin) impediens à præcipuis actibus spectantibus ad Prælaturam, & officium.